

[Justitsministeren.]

fremsætte forslag til lov om ændring af forskellige arvelove.

Det foreslås — således som det er sket bl. a. i ægteskabsloven og adoptionsloven — at give justitsministeren bemyndigelse til at indgå konventioner eller fastsætte regler om forholdet mellem dansk og udenlandsk lovgivning om arv, dvs. såkaldte international-privatretlige regler om, hvilken stats lovgivning der skal anvendes ved afgørelsen af spørgsmål om arv efter loven eller testamente i tilfælde, hvor flere staters lovgivning kan komme på tale.

Bemyndigelsesbestemmelserne agtes anvendt til at ratificere Haagerkonventionen om testamenters form og en overenskomst om ændring af den nordiske dødsbokonvention, der er begrundet dels i ønsket om at tiltræde Haagerkonventionen, dels i de ændringer i arvelovene i de nordiske lande, der er gennemført i de senere år. Konventionen og ændringsoverenskomsten med bemærkninger, udarbejdet af justitsministeriet, er optrykt som henholdsvis bilag 1 og 2 til lovforslaget.

Når det er nødvendigt at foreslå ændring i 3 arvelove, beror dette på, at den arvelov, der blev gennemført i 1963, ikke er trådt i kraft på Færøerne, hvor arveforordningen derfor fortsat gælder, og at der gælder en særlig arvelov for Grønland, gennemført i 1964.

Det er aftalt mellem de nordiske lande, at Haagerkonventionen skal ratificeres og ændringen af den nordiske dødsbokonvention skal træde i kraft den 1. januar 1974, og jeg håber derfor, at lovforslaget kan gennemføres i god tid forinden. Og hermed skal jeg anbefale forslaget til tingets velvillige behandling.

Endvidere tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ophævelse af lov om dødsstraf for visse handlinger begået under krig eller fjendtlig besættelse og om ændring af militær straffelov.

Lovforslaget tilsigter at afskaffe dødsstraf såvel for civile som for militære forbrydelser.

Hjemmelen for at idømme dødsstraf for civile forbrydelser blev ophævet ved straffeloven af 1930, men blev genindført efter

besættelsen. I 1952 blev gennemført en særlig lov om dødsstraf for visse grovere overtrædelser af borgerlig straffelov begået under krig eller fjendtlig besættelse. Man ønskede herved bl. a. at skabe sikkerhed for, at det ikke efter en fremtidig krigs- eller besættelsessituation skulle blive nødvendigt at indføre dødsstraf med tilbagevirkende kraft, således som det var sket efter besættelsen.

I den militære straffelovgivning har der altid været hjemmel til at anvende dødsstraf. Dette gælder også den militære straffelov, der blev vedtaget i foråret 1973.

Inden for De Forenede Nationer har man siden 1959 arbejdet med spørgsmålet om dødsstraffens udbredelse og anvendelse i medlemslandene. Danmark har her gennem årene støttet en række initiativer, der har taget sigte på en begrænsning i dødsstraffens anvendelse eller dens fuldstændige afskaffelse i medlemslandene.

Af de rapporter, der siden begyndelsen af 1960erne er blevet offentliggjort om De Forenede Nationers arbejde med disse spørgsmål, fremgår, at udviklingen går i retning af en afskaffelse af dødsstraffen. De fleste lande har dog bibeholdt muligheden for at anvende dødsstraf for visse forbrydelser begået under krig eller tilsvarende forhold. Den seneste rapport fra FN, der er fra 1973, viser imidlertid, at i alt 9 medlemslande, herunder Østrig og Finland, helt har afskaffet dødsstraffen. Også Vesttyskland og Sverige har afskaffet denne straf.

Under behandlingen af forslag til militær straffelov i foråret 1973 drøftede retsudvalget bl. a., om dødsstraf fortsat skulle bibeholdes i den militære straffelov, uden at man dog nåede til enighed om spørgsmålet. Under drøftelserne i udvalget gav forsvarsministeren udtryk for, at afskaffelse af dødsstraf efter hans opfattelse burde ske samtidig for borgerlige og militære forbrydelser.

Min forgænger gav i forbindelse med udvalgets drøftelser meddelelse om, at der i folketingsåret 1973-74 ville blive fremsat forslag til lov om ophævelse af 1952-loven, og forsvarsministeren gav tilsagn om at fremsætte forslag til lov om ændring af den militære straffelov med henblik på en ophævelse af reglerne om dødsstraf i denne lov.

Det nu fremsatte lovforslag vil give folke-

[Justitsministeren.]

tingets medlemmer lejlighed til en principiel stillingtagen til spørgsmålet om dødsstraffens afskaffelse.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål om fremme af forespørgsel til boligministeren af Guldberg m. fl.

(Forespørgslen (nr. I) findes i tidenden sp. 412).

Formanden: Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

De under punkterne 2 — 11 på dagsordenen opførte sager kan kun med tingets samtykke behandles i dette møde, men hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet. (Ophold). Det er givet.

Man gik herefter til:

Første behandling af forslag til lov om ændring af merværdiafgiftsloven. (Betalingsfrist for landbrug og fiskeri m. v. samt prisnedsættelse for mælk og mejeriprodukter).

(Lovforslaget (nr. 28) findes i tillæg A. sp. 469, fremsættelsen i tidenden sp. 375).

Formanden: Sammen med denne sag foretages de under punkterne 3 — 7 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om tobaksafgifter.

(Lovforslaget (nr. 29) findes i tillæg A. sp. 481, fremsættelsen i tidenden sp. 375).

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om afgift af øl.

(Lovforslaget (nr. 30) findes i tillæg A. sp. 485, fremsættelsen i tidenden sp. 375).

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om forskellige forbrugsafgifter.

(Lovforslaget (nr. 31) findes i tillæg A. sp. 493, fremsættelsen i tidenden sp. 376).

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om afgift af benzin.

(Lovforslaget (nr. 33) findes i tillæg A. sp. 503, fremsættelsen i tidenden sp. 376).

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om vægtafgift af motorkøretøjer m. v.

(Lovforslaget (nr. 34) findes i tillæg A. sp. 507, fremsættelsen i tidenden sp. 376).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Ove Hansen: De lovforslag, der her er til første behandling, skal sammen med det, vi havde til behandling i går, ses i sammenhæng med de øvrige økonomiske foranstaltninger, som regeringen har iværksat, nemlig for det første de besparelser, der er foretaget ved forelæggelsen af den foreløbige finansplan, på 2,4 mia kr., og for det andet den kreditlovgivning, som økonomiministeren har forelagt, og som betyder en bedre styring af kapitalen. For det tredje kommer regeringens bygge- og anlægsstop inden for den offentlige sektor og reguleringen vedrørende det private boligbyggeri. Den dæmpning af aktiviteten, der herved sker på disse områder, er også et væsentligt bidrag i regeringens bestræbelser på at bringe balance i økonomien.

Denne dæmpning af aktiviteten inden for bygge- og anlægsvirksomheden må naturligvis ikke bevirke, at beskæftigelsesmulighederne forringes. Skulle det vise sig, at der forekommer områder her i landet, hvor bygge- og anlægsstoppet giver tendens til ledighed, vil regeringen naturligvis hurtigt fravige anlægsstoppet og reguleringerne de pågældende steder, idet man naturligvis er på vagt over for, om ledighed skulle opstå.

Regeringen gjorde opmærksom på, at den ønskede en stramning på yderligere omkring 1 mia kr., og det er det, der er formålet med disse lovforslag samt den bebudede besparelse på yderligere mindst 200 mill. kr.

De fremsatte lovforslag er vel ikke af en sådan art, at en regering almindeligvis bliver populær på dem. Jeg tror heller ikke, at regeringen skal forvente tak fra ordførerne i dag, men vel snarere kritiske bemærkninger. Jeg forstår imidlertid regerin-